

erkjendte Forudsætning, at det og ikke Universitetet skulde afholde dem. Det er Tilfældet med den botaniske Have. Det blev under de første Forhandlinger om dens Anlæg uden Modsigelse forudsat, at Udgiften derved skulde afholdes af Kommunitetets Overstud, og den første Bevilling (se Anmærkningerne til Finantslovsforslaget 1871—72 Sp. 212) forlangtes udtrykkeligt med den Bemærkning, at Ministeriet androg paa, „at der toges endelig Bestemmelse om, at der af Kommunitetets Midler efterhaanden vil blive bevilget de fornødne Beløb til Havens Flytning“, hvorefter den for det Aar forlangte Bevilling af 25,000 Rd. gaves, og udtrykkeligt forstodes som indbefattende ogsaa efterfølgende langt større Bevillinger (jfr. Finantsudvalgets Ordsførers Udtalelse i Folkethingstidenden for 1870—71 Sp. 4955: „denne Sum betyder i Virkeligheden meget mere osv.“). Der kan ei heller være nogen Tvivl om, at Universitetet ikke vilde have været at skride til Anlægget af den botaniske Have, i alt Fald ikke i den Maalestok, som stes er, dersom man ikke havde kunnet forudsætte, at Midlerne dertil vilde blive ydede af Kommunitetet; thi det var klart nok, at Universitetets egne Resourcer ikke tillod det at gjøre saa betydelige Udgifter paa Tilveiebringelsen af de ydre Hjælpe midler til et enkelt Studiefag, der dog kun udgjør en ringe Del af Universitetets videnskabelige Opgaver i det Hele.

Angaaende Ministerens Ændringsforslag Nr. 7 skal blot bemærkes, at man tiltræder det.

III. Med Hensyn til Kommunitetet.

Den væsentligste Del af denne Stiftelses Indtægter bestaar i Sæd, og med de stigende Priser herpaa bliver der, særlig naturligtvis i Aar med høje Sædpriser, et stort Overflud i Regnskabet. I det sidste Aar, for hvilket Regnskab foreligger, havde Kommunitetet saaledes en Indtægt af herved 174,000 Rd. mod en Udgift af lidt over 51,000 Rd. Skjøndt Forholdet naturligvis ikke hvert Aar har stillet sig saa gunstigt, har det dog længe været indlysende, at de forhaanden værende Midler vare mere end tilstrækkelige til at fyldestgjøre Stiftelsens Formaal, hvorfor man allerede længe har ladet den yde Bidrag til Universitetet. Der skjæledes i saa Henseende mellem det ældre faste Bidrag af omtrent 11,000 Rd., som har været ydet i lang Tid, og som hviler paa kongelige Resolutioner, der ligge forud for Grundloven, for en Del endog langt tilbage i Tiden, saasom Erstatningen for de tabte norske Kongetiender og for den norske Studiefkat, og de nyere Bidrag, der ved Siden af bevilgedes, og som udgjorde 10,000 Rd. aarlig indtil 1860—61 og fra 1861—62 udgjorde 15,000 Rd. aarlig, hvorhos Kommunitetet dækkede Universitetets Underbalance, naar en saadan forekom. Ved Finantsloven for 1866—67 udslettede man imidlertid begge de nævnte Tilskud som unyttige Omsvøb, naar Kommunitetet dog dækkede Universitetets Underbalance, og man blev derefter staaende herved indtil Aaret 1873—74. I Aarrækken fra 1862—63 til 1872—73 dækkede Kommunitetet tillige polyteknisk Lærestiftels Underbalance, der i Gjennemnit har udgjort c. 12,000 Rd. aarlig. Desuden har Kommunitetet afholdt Udgifterne til Universitetsbibliothekbygningen med 193,000 Rd., til zoologisk Museums Bygning med 187,000 Rd. og af Udgifterne til den nye botaniske Haves Anlæg i Aarene 1871—72 og 1872—73 tilsammen 175,000 Rd. Naaget Kommunitetet, som det ses, har ydet betydelige Bidrag til Universitetet og polyteknisk Lærestiftelse, ja endog et enkelt Aar, 1872—73, tillige har ydet til Dækning af Udgifterne ved Statens Kunstsamlinger 25,380 Rd., er det dog langtfra, at Stiftelsens Formue derved er bleven paa en uforvarlig Maade medtagen eller forringet til Skade for Stiftelsens oprindelige Formaal. At dette er saa, fremgaar allerede af den ovenfor berørte Omstændighed, at Indtægten i Aaret 1873—74 oversteg Udgiften med 120,000 Rd., men til yderligere Veiledning ved Bestemmelsen heraf skal man tilføje, at medens selvsølgelig Hovedindtægten, Tordebogs- og Lændeafgifter, er forbleven uforandret, var den opsamlede Kapitalformue i Aaret 1850 omtrent 365,000 Rd., og efter Regnskabet for 1873—74 er den omtrent 1,235,000 Rd. eller, naar Universitetets Gjæld i Anledning af den botaniske Haves Anlæg eftergives, 1,093,000 Rd.

Ved ovenstaaende Bemærkninger tror Udvalgets Flertal at have oplyst, at der ikke kan være nogen Betænkelighed ved at paalægge Kommunitetet at yde Universitetet de Tilskud og den Hjælp, som af Ministeren er foreslaaet; der vil utvivlsomt alligevel blive mere end nok tilbage til Fyldestgjørelse af Stiftelsens oprindelige Formaal, selv om disse maatte komme til at undergaa en betydelig Udvidelse. At saadanne Udvidelser i flere Retninger kunne være ønskelige, skal Udvalget ikke benegte. For det Første maa det anerkjendes, at Folkethinget ved Finantslovsforslagets tredie Behandling er gaaet ind paa den foreslaaede Forhøielse af Kommunitets- og Regentsstipendiet, og det kan vel ikke være tvivlsomt, at man ogsaa snart vil komme til den foreslaaede, men iaar ikke bevilgede Forsøgelse af Stipendieportionernes Antal. Dernæst skal Udvalget ikke indvende Noget imod, at der som en ny Udgiftspost under Konto 2, er optaget „til Understøttelse for Studerende — derunder Kvinder — som ikke have Afgang til de egentlige Universitetsstipendier“ 23,000 Kr. Af disse vare de 3,000 Kr. i